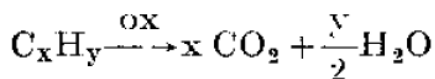

Tesztek

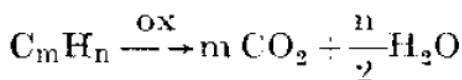
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	–	D	B	D	B	E	A	D	C	B
1	E	A	C	A	C	C	E	E	B	D
2	B									

1. feladat (közös)

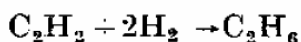
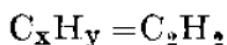
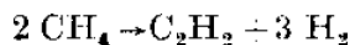
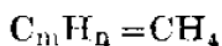
$$x = y$$

C_nH_n szénhidrogén lehet acetilén, de lehet benzol is.

$$1 : 2$$

$$C : H = 1 : 4$$

0,5 mólt 1 mol H_2 telít.

40 g Ca 1 mol H_2 -t jelent, x gramm Ca y mólt,

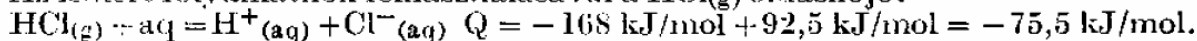
24 g Mg 1 mol H_2 -t jelent, $(27,2 - x)$ gramm Mg $(1 - y)$ mólt

$$y = 0,2$$

A keverék: 0,2 mol Ca és 0,8 mol Mg, vagyis 20 m% Ca + 80 m% Mg.

2. feladat (közös)

Az ismert folyamathők felhasználásával a $HCl(g)$ oldáshője:

A HCl oldódásakor felszabaduló hő:

$$\frac{31,38 \text{ dm}^3}{22,41 \text{ dm}^3 \text{ mol}^{-1}} \cdot 75,5 \text{ kJ} \cdot \text{mol}^{-1} = 105,73 \text{ kJ.}$$

Ha az összes víz lehűl 0 °C-ra, a felszabaduló hő:

$$1 \text{ kg} \cdot 4,183 \text{ kJ kg}^{-1} \text{K}^{-1} \cdot 20 \text{ K} = 83,66 \text{ kJ.}$$

A jég olvadásához szükséges hő:

$$0,500 \text{ kg} \cdot 334 \text{ kJ kg}^{-1} = 167 \text{ kJ.}$$

$$167 < (105,72 + 83,66)$$

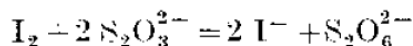
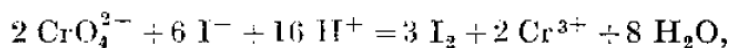
Tehát az összes jég megolvad, és a belőle keletkezett 0 °C-os víz felmelegszik az egyensúlyi hőmérsékletre, t -re.

$$167 - 0,500 \cdot 4,183 (t - 0^\circ) = 105,72 + 4,183 (20 - t) \quad t = 3,57 \text{ }^\circ\text{C}$$

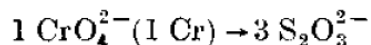
Az egyensúlyi hőmérséklet tehát 3,57 °C.

3. feladat (közös)

Reakcióegyenletek:

A reakcióegyenletekből megállapíthatók a alábbi arányok:

Fogyás: $1,50 \text{ mmol S}_2\text{O}_3^{2-} \rightarrow 0,5 \text{ mmol CrO}_4^{2-}$.

Az oldat 10 cm^3 -e tehát $0,5 \text{ mmol}$, $1,00 \text{ dm}^3$ -e $50 \text{ mmol CrO}_4^{2-}$ -iont tartalmaz, ez megfelel 50 mmol Cr -nak.

$$50 \text{ mmol Cr} \cdot \frac{52 \text{ mg}}{\text{mmol}} = 2600 \text{ mg Cr}; \quad 3000 - 2600 = 400 \text{ mg C}, \quad \frac{400}{12} \text{ mmol C}$$

$$\text{Cr} : \text{C} = 50 : \frac{400}{12} = 3 : 2 \quad \text{A króm-karbid képlete: Cr}_3\text{C}_2.$$

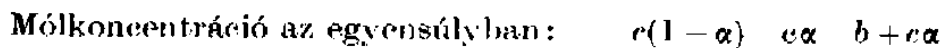
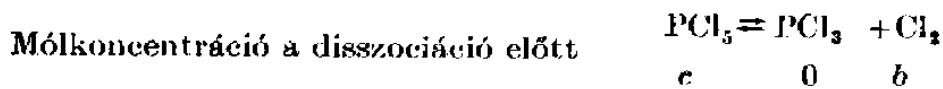
4. feladat (közös)

A PCl_5 disszociáció előtti koncentrációja:

$$\frac{1,8049}{208,5 \text{ g mol}^{-1} \cdot 0,500 \text{ dm}^3} = 0,0179 \text{ mol dm}^{-3} \quad (c)$$

A Cl_2 kezdeti koncentrációja:

$$\frac{1,013 \cdot 10^5 \text{ Pa} \cdot 1,00 \cdot 10^{-3} \text{ m}^3}{8,314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1} \cdot 293 \text{ K}} = 0,0416 \text{ mol dm}^{-3} \quad (b)$$

Behelyettesítve az egyensúlyi állandó kifejezésébe:

$$K = \frac{[\text{PCl}_3][\text{Cl}_2]}{[\text{PCl}_5]} = \frac{c\alpha(b+c\alpha)}{c(1-\alpha)}$$

Ha beírjuk c , b és K számértékét, és megoldjuk a másodfokú egyenletet, megkapjuk számértékét, azaz a disszociációfokot: $\alpha = 0,155$.

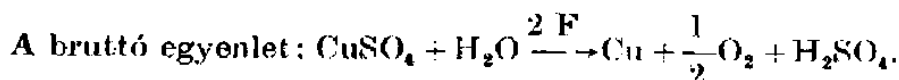
A PCl_5 disszociációfoka tehát $0,155$.

5. feladat (általános tantervű)

1 g minta + kénsavoldat	
szilárd fázis: Si + Cu (fém)	oldatfázis: Al^{3+} , Mg^{2+} , Mn^{2+}
+ NaOH-oldat, majd szűrés	
szilárd fázis: Cu (fém), Mg (OH) ₂ Mn (OH) ₂	oldatfázis: $\text{Al}(\text{OH})_4^-$, SiO_3^{2-}
+ salétromsavoldat:	
	Cu^{2+} , Mg^{2+} , Mn^{2+}

[A szilícium savban való oldhatatlansága és lúgban való oldhatósága ismeretért (szakirodalmi tájékozottságért) + 2 pont]

6. feladat (általános tantervű)

Ha n mól H_2SO_4 képződik, ezalatt kiválik $63,5 n$ g réz és $16 n$ g O_2 .

Az oldat tömege az elektrolízis végén: $100 - 79,5n$.

A kénsavtartalom: $n \cdot 98 = 0,04 (100 - 79,5n)$

Ebből: $n = 3,95 \cdot 10^{-2}$ mol, amihez $2,119$ Ah kell. (7630 coulomb)

A levált Cu: $0,0395$ mol;

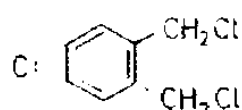
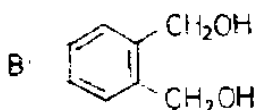
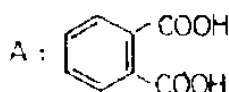
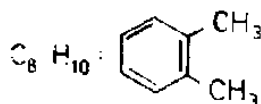
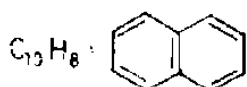
ez $6,3$ g CuSO_4 -nak felel meg, tehát az oldatban maradt: $3,7$ g CuSO_4 .

Az oldat tömege: $100 - 79,5n = 96,86$ g

$$\frac{3,7}{96,86} \cdot 100 = 3,82 \text{ tömegszázalék.}$$

Az oldat réz-szulfátra nézve tehát $3,82$ tömegszázalékos.

7. feladat (általános tantervű)

8. feladat (fakultatív tantervű)

1. Titrálás előtt a cella pozitív pólusa az Ag/Ag^+ -elektród.
2. Titráláskor $\text{Ag}^+(\text{aq}) + \text{Cl}^-(\text{aq}) \rightarrow \text{AgCl}(\text{sz})$ folyamat megy végbe; az ekvivalenciapontnál az ezüstion-koncentráció:

$$\sqrt{L_{\text{AgCl}}} = \sqrt{1,56 \cdot 10^{-10}} = 1,24 \cdot 10^{-5} \frac{\text{mol}}{\text{dm}^3} = [\text{Ag}^+(\text{aq})],$$

$$\text{ezért } E_{\text{Ag}/\text{Ag}^+} = E^\circ + 0,0591 \lg c_{\text{Ag}^+} = 0,799 + 0,0591 \lg 1,24 \cdot 10^{-5} = 0,509 \text{ V} \rightarrow \Delta E_{\text{M}} = E_{\text{Ag}/\text{Ag}^+} - E^\circ_{\text{H}}$$

$$\Delta E_{\text{M}} = 0,509 \text{ V}$$

3. Az ekvivalenciapontban a cella polaritása: a pozitív pólus most is az Ag/Ag^+ -elektród
4. A negatív póluson oxidáció történik: $\text{H}_2(\text{g}) - 2\text{e}^- \rightarrow 2 \text{H}^+(\text{aq})$
a pozitív póluson redukeció: $2 \text{Ag}^+ + 2\text{e}^- \rightarrow 2 \text{Ag}(\text{sz})$.
5. A titrálás időtartama alatt az elektromotoros erő csökkenő tendenciát mutat: $+0,799 \text{ V}$ -ról $+0,509 \text{ V}$ -ra változott.

9. feladat (fakultatív tantervű)

$$a) [\text{OH}^-] = 1,58 \cdot 10^{-4} \quad L = \frac{[\text{OH}]^4}{3} = 2,1 \cdot 10^{-16} \text{ (mol/dm}^3)^4$$

$$b) \text{Bi: } \text{OH}^- = 1 : 7, \text{ tehát ha } [\text{OH}] = x, \text{ akkor (Bi) } \frac{x}{7},$$

$$\text{és } L = \frac{x^4}{7}, \text{ ebből}$$

$$x = [\text{OH}^-] = \sqrt[4]{7L} = 1,958 \cdot 10^{-4} \text{ mol/dm}^3$$

$$\text{pH} = 10,29$$

Az oldat pH-ja tehát 10,29.

10. feladat (fakultatív tantervű)

A keresett képletek:

- A: $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$
- B: $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$
- C: $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{—O—CH}_2\text{CH}_3$
- D: $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{—O—CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_3$
- E: $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{—O—CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_3$
- F: $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{Br}$
- G: $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{Br}$
- H: $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{O}^- \text{Na}^+$
- I: $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{O}^- \text{Na}^+$